

KUNSTENAARSBIJDRAGE

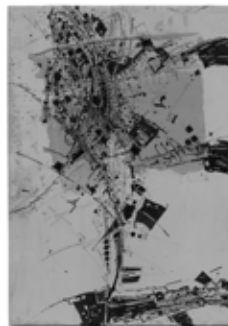
FRANK HAVERMANS

Steden ontstaan onafhankelijk van elkaar op totaal verschillende plaatsen en tijden. Wat ze alle gemeen hebben is een onderhevigheid aan groei- en veranderingsprocessen. De manier waarop deze processen zich hebben voltrokken maken de stad tot wat ze nu is, de continuering van deze processen tot wat ze ooit zal zijn.

Steden groeien niet alleen, ze veranderen ook van binnenuit. Ze evolueren traag maar flexibel naargelang de behoeften van hun laatste gebruikers. Door continue processen van opbouw en afbraak ontwikkelt elke stad haar eigen identiteit met haar eigen fysieke en psychologische gelaagdheid. Deze gelaagdheid is de drager van de hedendaagse structuur van de stad. Bij alle processen van verandering lijkt de stad, als complex geheel, de regie van haar verandering zelf te bepalen. Ze ontwikkelt zich, vooral als men over een langere periode bekijkt, anarchistisch buiten individuele plannen van architecten, projectontwikkelaars en stedenbouwkundigen om.

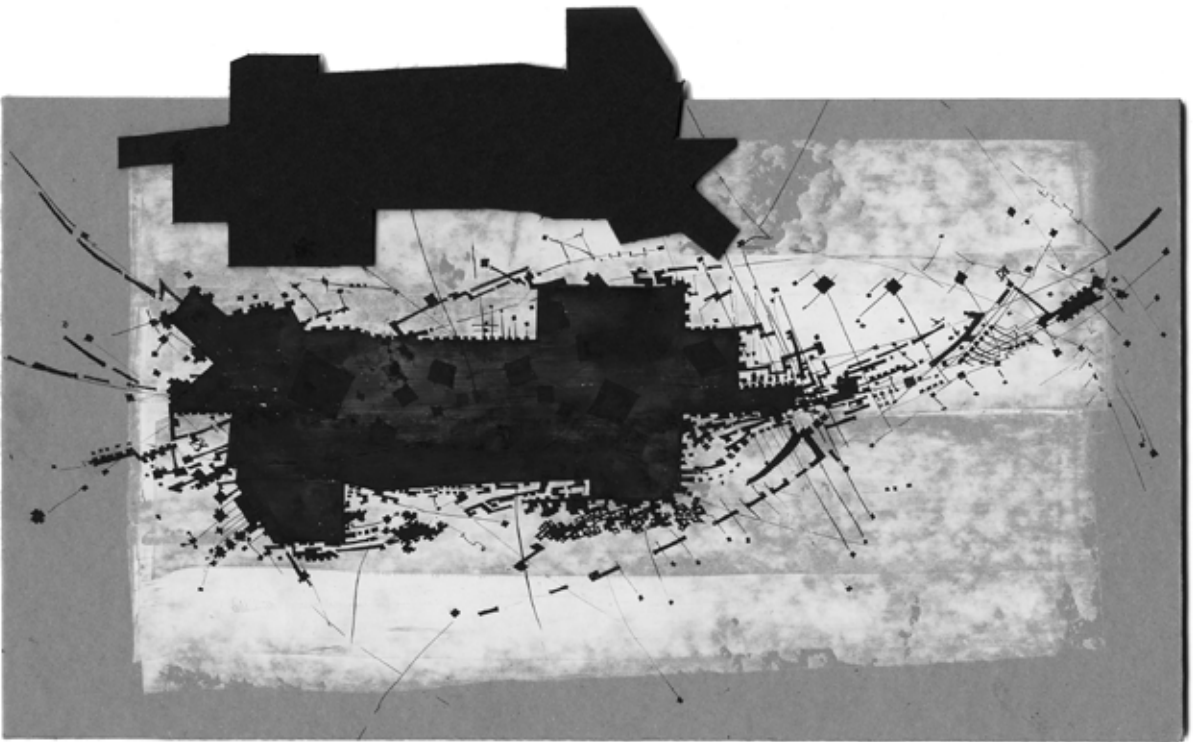
2. Frank Havermans, zonder titel, inkt en filler op karton, collectie kunstenaar.

3. Frank Havermans, zonder titel, inkt en filler op karton, collectie Wijnen & Nix.

Een stad laat zich niet slechts vormen door pretentieuze en modieuze architectonische en stedenbouwkundige plannen. Een stad is gevormd en laat zich vormen door alle ingrepen en alle veranderingen van alle mensen die in de stad wonen en hebben gewoond. Dit totale ontwikkelingsproces is zo complex dat niemand er echt greep op heeft. Alleen de stad leeft lang genoeg om haar eigen gelaagdheid te begrijpen en te sturen. Ze gaat haar eigen gang. Plannen en gebouwen die na hun beoogde afschrijvingstermijn nog steeds functioneren, in de breedste zin van het woord, mogen bij gratie van de stad blijven bestaan en gaan uiteindelijk dienen als monument van hun

Frank Havermans (Breda, 1967) is beeldend kunstenaar. Hij studeerde Architectuurontwerp aan de Hogeschool voor Beeldende Kunsten St. Joost in Breda en was betrokken bij uiteenlopende projecten op de grensgebieden van beeldende kunst, architectuur en stedenbouw. Zie ook <http://frankhavermans.nl>.

1. Frank Havermans, zonder titel, s.a., inkt en filler op karton, particuliere collectie.

tijdsbeeld. De plannen en gebouwen die de tand des tijds niet overleven, gaan ten onder als tussenlaag in de totale gelaagdheid.

Het (her)inrichten van gebieden vergt een creatief denkvermogen. Er is vaak slechts sprake van een stelselmatig oplossen van zelfverzonnen en voorafgestelde problemen, via de kortste en minst logische weg; dit vindt zijn beslag in het stelselmatig verhogen en verharden van het aardoppervlak, waardoor elk contact met de natuurlijke omgeving wordt afgesneden. Deze overcultivering is een ultieme poging om alles tot in de kleinste details te kunnen beheersen.

In mijn tekeningen zoek ik naar de grenzen van deze eindeloze uitbreidingen. Tweedimensionale bewegingen en insnijdingen in het oppervlak, de gelaagdheid, de heftigheid en de kracht van de verstedelijking in de context met haar directe en indirecte omgeving. De ruimte die ik teken, is een ruimte die wordt gecreëerd en wordt bevochten. Het werk is een neerslag van de menselijke beheers- en uitbreidingsdrang op grootschalig niveau, waarbinnen ik mijn kleinschalige tekeningen van invloed laat zijn op het denken over de grootschalige ruimte.